

Lublin, 20 maja 2011 r.

RIO – II – 601/4/2011

Pan Piotr Kazimierski

Wójt Gminy Drelów

ul. Szkolna 12

21 - 570 Drelów

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 13 stycznia do 25 marca 2011 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Drelów. Protokół kontroli omówiono i podpisano 8 kwietnia 2011 r.

W toku kontroli ujawniono nieprawidłowości i uchybienia będące wynikiem niewłaściwego stosowania obowiązujących przepisów prawa bądź błędnej ich interpretacji, spośród których należy zwrócić uwagę m. in. na nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za 2009 r., niesprawdzanie deklaracji na podatek od środków transportowych, a także nieprawidłowości dotyczące treści ogłoszeń o zamówieniach, w szczególności w zakresie warunków udziału w postępowaniu, opisu sposobu dokonywania ich oceny oraz dokumentów jakie mieli dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia tych warunków. Stwierdzono też, że z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych dokonano zmiany postanowień umowy na rozbudowę Domu Ludowego w Zahajkach, polegającej na wydłużeniu o 3 miesiące terminu wykonania zamówienia, mimo że możliwości takiej zmiany wcześniej nie przewidziano.

W zakresie nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych. Dotyczy to m. in. ustalenia w prawidłowej wysokości dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2009 r., ustalenia prawidłowej daty nabycia prawa do nagrody

jubileuszowej i wypłacenia zaniżonej kwoty tej nagrody oraz opodatkowania podatkiem od nieruchomości dotychczas nieopodatkowanych nieruchomości zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (na kwotę 9.337 zł).

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Ustalenie w dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości zasad ewidencjonowania operacji na kontach rozrachunkowych w okresach kwartalnych zamiast w miesięcznych.

Dokonać zmian w dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości polegających na ustaleniu obowiązku zapisywania zdarzeń (w tym dotyczących rozrachunków) w księgach rachunkowych tego okresu sprawozdawczego, w którym dane zdarzenie wystąpiło, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) w związku z przepisami § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r.” – str. 4 protokołu

1.2. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 800 „Fundusz jednostki”.

Zaprowadzić ewidencję analityczną do konta 800 „Fundusz jednostki” w sposób zapewniający możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 7 protokołu.

2. W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków:

2.1. Niezamieszczanie na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy (listach wypłat) – daty jej odbioru.

Na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy zamieszczać datę jej odbioru, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości oraz postanowień z cz. IV pkt 7 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 49/2007 Wójta Gminy Drelów z dnia 24 sierpnia 2007r. w sprawie ustalenia instrukcji obiegu i kontroli gospodarki kasowej – str.10 protokołu.

3. W zakresie wykonania budżetu:

3.1. W zakresie dochodów budżetu:

3.1.1. Nieopodatkowanie gminnego lokalu użytkowego, oddanego w najem osobie prawnej, wskutek nieprzekazania informacji o zawarciu takiej umowy ze stanowiska ds. mienia komunalnego na stanowisko ds. zobowiązań pieniężnych.

Opodatkować gminny lokal użytkowy, oddany w najem osobie prawnej, wskazanej w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), zgodnie z którymi podatnikami podatku od nieruchomości są m. in. osoby prawne, będące posiadaczami nieruchomości (lub ich części) stanowiących własność gminy, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem lub z innego tytułu prawnego albo jest bez tytułu prawnego, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Przekazywać informacje o zawartych umowach najmu i dzierżawy mienia komunalnego na stanowisko ds. zobowiązań pieniężnych, zgodnie z częścią IV („Szczegółowe zasady sporządzania, obiegu i kontroli finansowej poszczególnych dokumentów i dowodów księgowych”) „Instrukcji obiegu i kontroli finansowej dokumentów w Urzędzie Gminy w Drelowie”, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 48/2007 Wójta Gminy z dnia 24 sierpnia 2007 r. – str. 16 - 18 protokołu.

Ponadto:

- rozważyć uzupełnienie przepisów wewnętrznych o wskazanie terminów i osób zobowiązanych do przekazywania na stanowisko ds. zobowiązań pieniężnych dokumentów (informacji) o rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej (w związku z udzielonymi koncesjami na wydobycie kopalin bądź wpisem do ewidencji

działalności gospodarczej), celem zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem od nieruchomości, mając na uwadze przepisy art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.),

- ustalić, którzy właściciele środków transportowych, wskazanych w załączniku Nr IV/8 do protokołu kontroli, nie wywiązali się z – wynikającego z przepisów art. 9 ust. 1 i ust. 6 pkt 1 w związku z art. 8 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – obowiązku przedłożenia deklaracji na podatek od środków transportowych oraz wezwać ich, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, do złożenia tych deklaracji. W razie niezłożenia deklaracji (mimo wezwania), określić decyzją wysokość zobowiązania w podatku od środków transportowych, również za lata ubiegłe, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej; w zawiadomieniu, przesłanym w trybie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, poinformować o efektach finansowych podjętych działań w zakresie opodatkowania pojazdów wskazanych w protokole kontroli – str. 16, 18, 19 protokołu.

3.1.2. Opodatkowanie jedną decyzją wymiarową gruntów, stanowiących odrębną własność osób fizycznych oraz gruntów o powierzchni odpowiadającej udziałom tych osób we współwłasności z innymi osobami fizycznymi.

Przy opodatkowaniu gruntów – stanowiących współwłasność dwóch lub więcej podmiotów – uwzględniać zasadę, że grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania. Oznacza to, że podatnik powinien wykazać w odrębnej informacji – obejmującej grunty stanowiące współwłasność – cały grunt, a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności i wyliczyć podatek od całego gruntu stanowiącego współwłasność, gdyż obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) dla zobowiązań cywilnoprawnych, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.) i art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy użytki rolne albo grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych stanowią gospodarstwo rolne, prowadzone w całości przez jednego ze współwłaścicieli – podatek ustalać tylko temu współwłaścicielowi, który w całości prowadzi to gospodarstwo, zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy o podatku rolnym – str. 19, 20

protokołu.

3.1.3. Niesprawdzanie deklaracji na podatek od środków transportowych, o czym świadczy:

- opodatkowanie podatników na podstawie niekompletnie wypełnionych deklaracji bądź z zastosowaniem nieprawidłowej stawki podatku,*
- nieskorygowanie deklaracji na 2010 r., mimo wykazania w niej innej dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu niż dopuszczalna masa całkowita, wynikająca z deklaracji na 2009 r. dla tego samego pojazdu i z informacji ze starostwa powiatowego.*

Niezamieszczanie na deklaracjach (korekcie) na podatek od środków transportowych podpisu przyjmującego deklarację (korektę).

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do rzetelności złożonych deklaracji, wzywać podatników do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub do ich uzupełnienia, wyznaczając odpowiedni termin oraz wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami – korygować deklarację, dokonując stosownych poprawek, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty nie przekroczy kwoty 1.000 zł, zgodnie z przepisami art. 274 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Podatnikowi doręczać uwierzytelnioną kopię skorygowanej deklaracji wraz z informacją o – związanej z korektą deklaracji – zmianie wysokości zobowiązania podatkowego, w myśl przepisów art. 274 § 2 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty przekroczy kwotę 1.000 zł – wezwać podatnika do jej skorygowania oraz do złożenia niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej. W razie niezłożenia deklaracji – przeprowadzić postępowanie podatkowe i określić decyzją prawidłową wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

W przypadku wątpliwości co do parametrów technicznych pojazdu, korzystać z uprawnienia do przeprowadzenia oględzin, na podstawie art. 198 § 1 Ordynacji podatkowej, a jeżeli w sprawie wymagane są wiadomości specjalne – z uprawnienia do

powołania biegłego w celu wydania opinii, zgodnie z art. 197 § 1 Ordynacji podatkowej.

Zamieszczać podpis przyjmującego deklaracje na podatek od środków transportowych, zgodnie z treścią rubryk wzoru formularza deklaracji, zamieszczonego w załączniku DT-1 „Deklaracja na podatek od środków transportowych” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 października 2007 r. w sprawie wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych (Dz. U. Nr 205, poz. 1484).

Wystąpić do wskazanych w protokole podatników o przedłożenie korekt deklaracji również za lata ubiegłe, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku, określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego – str. 21 – 23 protokołu.

3.1.4. Ewidencjonowanie wpłat podatków dokonywanych przez osoby fizyczne u inkasenta – pod inną datą niż data faktycznej wpłaty (przypadki).

Wpłaty podatków dokonywane przez podatników u inkasentów ewidencjonować pod datą pobrania podatków przez inkasentów, stosownie do przepisów art. 60 § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa – str. 26 protokołu.

3.1.5. Przypadki niewystawiania upomnień oraz tytułów wykonawczych. Dopuszczenie do przedawnienia zobowiązań podatkowych w kwocie co najmniej 74,10 zł.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.).

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) i postanowień części IV pkt H „Dokumenty dotyczące podatków i opłat oraz windykacji należności” „Instrukcji obiegu i kontroli finansowej dokumentów w Urzędzie Gminy w Drelowie”, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 48/2007 Wójta Gminy z dnia 27 sierpnia 2007 r.

Przedawnione zobowiązania odpisać z konta podatnika, w związku z art. 59

§ 1 pkt 9 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 27, 28 protokołu.

3.1.6. Zarachowanie wpłaty podatnika na poczet zobowiązań podatkowych, które na dzień wpłaty były już przedawnione.

W przypadku dokonania przez podatnika wpłaty zaległości podatkowej, która na dzień wpłaty jest już przedawniona, wpłatę traktować jako nadpłatę, mając na uwadze przepisy art. 59 § 1 pkt 9 w związku z art. 72 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej, w myśl których zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części wskutek przedawnienia, a kwotę nadpłaconego lub nienależnie zapłaconego podatku uważa się za nadpłatę – str. 28 protokołu.

3.1.7. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP „Półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” za 2009 r., przez:

- zaniżenie skutków obniżenia górnej stawki w podatku rolnym (o 108,57 zł) oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień (o 126,71 zł) w tym podatku, w wyniku niewyliczenia tych skutków dla użytków rolnych, będących w posiadaniu gminnej jednostki organizacyjnej, a także niewyliczenia skutków obniżenia górnej stawki w podatku rolnym dla rowów, zwolnionych z podatku uchwałą Rady Gminy,
- zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (o 1.342,89 zł) oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień (o 13.716,23 zł), w wyniku m.in. niewyliczenia tych skutków dla budynku, będącego w posiadaniu gminnej jednostki organizacyjnej, zwolnionego z opodatkowania uchwałą Rady Gminy, a także wyliczenia skutków udzielonych - uchwałą Rady Gminy - zwolnień dla budowli związanych z procesem poboru i uzdatniania wody za nieprawidłowy okres (tj. za trzy kwartały 2009 r.),
- zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o 8.825 zł) przez wyliczenie tych skutków za nieprawidłowy okres (tj. za okres od początku roku do 30 września 2009 r. w podatku należnym od osób prawnych oraz za okres od początku roku do 31 października 2009 r. w podatku należnym od osób fizycznych).

W sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste, całoroczne skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra

Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych (jako różnicy pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Gminy) – wykazywanych w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” – uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania zwolnione z podatku uchwałą Rady Gminy.

W kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” wykazywać skutki zwolnienia wszystkich przedmiotów opodatkowania, przyjmując do ich wyliczenia stawkę podatku ustaloną w uchwale Rady Gminy.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie za 2009 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Białej Podlaskiej w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt i wskazać, że korekta dokonana została w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO – str. 21, 29 protokołu.

3.1.8. Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych bez wskazania daty ich odbioru (przypadki).

Zezwolenia wydawać za potwierdzeniem ich odbioru własnoręcznym podpisem osoby uprawnionej, ze wskazaniem daty otrzymania, stosownie do przepisów art. 46 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) – str. 30 protokołu.

3.1.9. Niesporządzenie wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę.

Sporządzać wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę i podawać go do publicznej wiadomości przez wywieszenie na okres 21 dni w siedzibie Urzędu Gminy, a ponadto informację o wywieszeniu wykazu podawać do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych urzędu, stosownie do przepisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Obowiązek ten nie dotyczy oddania nieruchomości w dzierżawę na czas oznaczony do 3 miesięcy, chyba że po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, zgodnie z przepisami art. 35

ust. 1 b tej ustawy – str. 32 protokołu.

3.2. W zakresie wydatków

3.2.1. Przyjmowanie do obliczenia ryczałtu na zakup opału, stanowiącego część dodatku mieszkaniowego, niewłaściwej ceny 1 kilowatogodziny energii elektrycznej, w wysokości pomniejszonej o podatek VAT (decyzjami objętymi kontrolą, wysokość dodatków za okres 6 miesięcy zaniżono w ten sposób o kwotę 2.423,76 zł).

Do obliczenia wysokości ryczałtu na zakup opału, stanowiącego część dodatku mieszkaniowego, przyjmować równowartość kilowatogodzin energii elektrycznej według rachunku za ostatni okres rozliczeniowy, z wyłączeniem opłaty abonamentowej oraz stałych opłat miesięcznych, zgodnie z przepisami § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U. Nr 156, poz. 1817 z późn. zm.).

Dokonać przeliczenia dodatków mieszkaniowych przyznanych decyzjami w latach 2009-2011, w celu ustalenia prawidłowej ich wysokości, po czym wystąpić do osób, które je otrzymały w nieprawidłowej wysokości o wyrażenie zgody na zmianę decyzji, stosownie do przepisów art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego; w przypadku otrzymania zgody dokonać zmiany decyzji, na podstawie których przyznano te dodatki – str. 43 protokołu

3.2.2. Przypadki dokonania wydatków w wysokościach przekraczających łącznie o 4.323,87zł, kwoty zaplanowane w planie finansowym Urzędu Gminy na 2010 r. (w podziałkach klasyfikacji budżetowej wydatków wskazanych w protokole kontroli).

Wydatków publicznych dokonywać w granicach kwot określonych w uchwale budżetowej i w planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych – str. 45 - 46 protokołu.

3.3. W zakresie zamówień publicznych

3.3.1. Nieprawidłowe sformułowanie treści ogłoszeń o zamówieniach zamieszczonych w Biuletynie Zamówień Publicznych i treści specyfikacji istotnych warunków zamówień – w zakresie dotyczącym warunków udziału w postępowaniu, opisu sposobu dokonywania ich oceny oraz oświadczeń i dokumentów jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia tych warunków - przy zamówieniach pn.:

- 1) „Budowa 99 sztuk biologicznych przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Drelów”,
- 2) „Przebudowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 813 na odcinku od km 12+516 do km 13+557 w miejscowości Drelów etap I od km 12+922 do km 13+557”,
- 3) „Rozbudowa istniejącego Domu Ludowego z przeznaczeniem na Dom Rękodziela Ludowego w Zahajkach”,
- 4) „Dowóz dzieci do szkół i placówek oświatowych na terenie gminy Drelów w roku szkolnym 2009/2010”,

polegające na:

- a) żądaniu od wykonawców złożenia dokumentów na potwierdzenie spełnienia warunków udziału, pomimo nieopisania tych warunków i sposobu dokonywania oceny ich spełniania oraz zawarciu niespójnych informacji dotyczących warunków udziału w postępowaniu i dokumentów potwierdzających ich spełnienie, w tym:

- przy zamówieniu nr 1 – w ogłoszeniu żądano złożenia:

- * wykazu dostępnych wykonawcy narzędzi, wyposażenia zakładu i urządzeń technicznych wraz z informacją o podstawie dysponowania tymi zasobami oraz wykazu osób przewidzianych do realizacji zamówienia wraz z informacjami na temat ich kwalifikacji zawodowych, doświadczenia i wykształcenia, bez wskazania – jakie narzędzia i urządzenia oraz w jakich ilościach ma mieć dostępny wykonawca, a także – ile osób i o jakich uprawnieniach ma uczestniczyć w wykonaniu zamówienia, by zamawiający uznał te warunki za spełnione (w specyfikacji nie określono żadnych warunków dotyczących potencjału technicznego i nie wymagano złożenia dokumentów, jedynie w tytule załącznika nr 5 do specyfikacji wskazano „Wykaz osób przewidzianych do realizacji zamówienia oraz potencjału technicznego”, a w zakresie potencjału osobowego żądano dysponowania przez wykonawcę 1 osobą posiadającą uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w specjalności instalacyjno – inżynierskiej, przy czym na potwierdzenie spełnienia tego warunku żądano złożenia wykazu osób posiadających uprawnienia budowlane o specjalności konstrukcyjno – budowlanej),

- * kserokopii uprawnień kierownika budowy z wymaganymi uprawnieniami i kserokopii przynależności kierownika budowy do Izby Inżynierów Budownictwa (dokumentów tych żądano też w specyfikacji istotnych warunków zamówienia), których możliwości żądania nie przewidywały przepisy obowiązujące w dniu wszczęcia postępowania o udzielenie tego zamówienia (8.04.2010r.),

- przy zamówieniu nr 3 – w ogłoszeniu żądano złożenia:

- * potwierdzonej kserokopii uprawnień kierownika budowy oraz potwierdzonej

kserokopii przynależności kierownika budowy do Izby Inżynierów Budownictwa (na dzień wszczęcia tego postępowania – 24.09.2009 r. – zamawiający mógł żądać takich dokumentów), jednak bez określenia – jakich uprawnień wymagał od wykonawców zamawiający; informacji banku lub kasy oszczędnościowo-kredytowej, bez wskazania – w jakim celu ma być złożony ten dokument i bez określenia warunków w zakresie sytuacji finansowej wykonawców (w specyfikacji nie opisano tych warunków i nie żądano złożenia żadnych dokumentów),

- * „referencji, opinii, listów polecających co najmniej 3 szt. o wartości robót minimum 300.000 zł każda” – bez wskazania rodzaju robót oraz okresu, w którym miały być wykonane (w specyfikacji opisano sposób oceny tego warunku, lecz nie żądano załączenia dokumentów potwierdzających należyte wykonanie tych robót),*
- * polisy lub innego dokumentu potwierdzającego, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej - bez wskazania na jaką kwotę ma opiewać polisa lub inny dokument, by zamawiający mógł uznać spełnienie tego warunku udziału (w specyfikacji opisano ten warunek przez wskazanie kwoty ubezpieczenia),*

- przy zamówieniu nr 4 – w specyfikacji żądano złożenia:

- * wykazu kierownictwa firmy i personelu odpowiedzialnego za realizację usługi z udokumentowaniem doświadczenia i kwalifikacji zawodowych,*
- * wykazu personelu, który będzie odpowiedzialny za opiekę nad dziećmi w czasie jazdy, z udokumentowaniem doświadczenia i kwalifikacji zawodowych,*
- * wykazu posiadanego taboru przewozowego ze wskazaniem roku produkcji i wykazu pracowników z ich kwalifikacjami,*

bez opisanie – iloma pracownikami, o jakim doświadczeniu i kwalifikacjach oraz jakim taborem przewozowym winien dysponować wykonawca, aby zamawiający uznał te warunki za spełnione;

b) bezpodstawnym skróceniu (z 5 do 3 ostatnich lat przed dniem wszczęcia postępowania) okresu, z jakiego wykonawcy mieli wykazać się doświadczeniem (dotyczy zamówień nr 2 i nr 3).

W ogłoszeniu o zamówieniu w trybie przetargu nieograniczonego oraz w specyfikacji istotnych warunków zamówienia każdorazowo zawierać warunki udziału w postępowaniu, opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków oraz – sporządzony zgodnie z przepisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226, poz. 1817) – wykaz oświadczeń lub dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 41 pkt 7 w związku z art. 25

ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 tej ustawy. Zamawiający – w przypadku postępowań, których wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 cytowanej ustawy – może żądać dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu jedynie w sytuacji, gdy dokona opisu sposobu oceny ich spełniania w ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do negocjacji lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia, stosownie do przepisów § 1 ust. 1 cytowanego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 22 ust. 3 powołanej ustawy.

Żądanie dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji kiedy zamawiający tych warunków faktycznie nie sformułował (lub nie sprecyzował), jest zbędne (formalnie pozbawione podstaw prawnych). Ustalając warunki udziału w postępowaniu zamawiający winien ustalić jednoznaczne, minimalne wymogi, dostosowane do wielkości i stopnia skomplikowania zamówienia oraz do realnej sytuacji na rynku potencjalnych wykonawców. Dopiero sprecyzowanie konkretnych wymogów dotyczących poziomu wiedzy i doświadczenia, potencjału technicznego i kadrowego oraz sytuacji ekonomicznej i finansowej, umożliwi zamawiającemu ocenę wiarygodności wykonawcy, co do możliwości należytego wykonania zamówienia.

Nie dopuszczać do sytuacji, w której specyfikacja istotnych warunków zamówienia zawiera informacje (np. w zakresie warunków udziału w postępowaniu, opisu sposobu dokonywania ich oceny oraz wykazu dokumentów żądanych na potwierdzenie spełniania warunków) inne niż w ogłoszeniu o zamówieniu. Niezgodność treści ogłoszeń z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia może prowadzić do naruszenia zasady prowadzenia postępowania w sposób zapewniający równe traktowanie wykonawców, określoną w przepisach art. 7 ust. 1 powołanej ustawy.

Żądając od wykonawców wykazu robót budowlanych w zakresie niezbędnym do wykazania spełniania warunku wiedzy i doświadczenia – na podstawie § 1 ust. 1 pkt 2 cytowanego rozporządzenia – nie ograniczać wykonawcom okresu, z którego mogą wykazać się doświadczeniem, ponieważ żądanie wykazania się doświadczeniem w okresie krótszym, niż – dopuszczalny powołanymi przepisami – okres ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert albo wniosków (np. z ostatnich trzech lat), mogło utrudniać uczciwą konkurencję przez to, że uniemożliwiałoby udział wykonawcom, którzy prac podobnych do przedmiotu zamówienia nie wykonali w tym okresie, a mogą wykazać się wykonaniem takich zamówień w latach wcześniejszych, bądź wymagana ilość prac podobnych do przedmiotu zamówienia została przez nich

wykonana w łącznym okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert lub wniosków – str. 47 - 49, 54 - 55, 56 - 58, 61 protokołu.

3.3.2. Niezawarcie w – opublikowanych na stronie internetowej i zamieszczonych w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego – ogłoszeniach o zamówieniach pn.:

- 1) „Budowa 99 sztuk biologicznych przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Drelów”,*
- 2) „Przebudowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 813 na odcinku od km 12+516 do km 13+557 w miejscowości Drelów etap I od km 12+922 do km 13+557”,*
- 3) „Rozbudowa istniejącego Domu Ludowego z przeznaczeniem na Dom Rękodzieła Ludowego w Zahajkach”,*
- 4) „Modernizacja dróg gminnych w miejscowości Łózki”,*
- 5) „Dowóz dzieci do szkół i placówek oświatowych na terenie gminy Drelów w roku szkolnym 2009/2010”,*

wszystkich wymaganych informacji, w tym:

- warunków udziału w postępowaniu i opisu sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków oraz odesłanie w tym zakresie do specyfikacji istotnych warunków zamówienia (dotyczy zamówienia nr 1, 2, 3 i 5),*
- niewskazanie dokumentów wymaganych na potwierdzenie spełniania warunków (dotyczy zamówień nr 1 i 5),*
- terminu związania ofertą (dotyczy zamówienia nr 1 i 3),*
- informacji o dniu zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych (dotyczy zamówienia nr 2 i 4).*

Zawarcie w ogłoszeniach o zamówieniu nr 5 opublikowanych na stronie internetowej i w siedzibie zamawiającego informacji, których nie ujęto w ogłoszeniu zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych i w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, tj. ceny specyfikacji oraz terminu płatności za fakturę.

W ogłoszeniu o zamówieniu w trybie przetargu nieograniczonego – bez względu na miejsce jego zamieszczenia – ujmować wszystkie informacje wymagane przepisami art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym termin związania ofertą, a także warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków, stosownie do przepisów art. 41 pkt 7 i 11 tej ustawy. W przypadku gdy zamawiający żąda od wykonawców dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, w ogłoszeniach zamieszczać także wykaz tych dokumentów, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 powołanej ustawy.

Nie dopuszczać do sytuacji, w której ogłoszenie o zamówieniu zamieszczane w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego i na stronie internetowej

zawiera informacje (np. w zakresie warunków udziału w postępowaniu, opisu sposobu dokonywania ich oceny oraz wykazu dokumentów żądanych na potwierdzenie spełniania warunków) inne, niż zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych, mając na uwadze przepisy art. 40 ust. 6 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zapewnić także zgodność treści ogłoszeń o zamówieniu z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w szczególności w zakresie opisu sposobu dokonywania oceny warunków udziału w postępowaniu. Niezgodność treści ogłoszeń zamieszczanych w różnych miejscach oraz niezgodność treści ogłoszeń z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia narusza zasadę prowadzenia postępowania w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, określoną w przepisach art. 7 ust. 1 powołanej ustawy.

Ponadto w ogłoszeniu o zamówieniu – odpowiednio zamieszczanym lub publikowanym w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego, na stronie internetowej, w dzienniku lub czasopiśmie o zasięgu ogólnopolskim lub w inny sposób – zawierać informację (w zależności od wartości zamówienia) o dniu zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych lub o dniu jego przekazania Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, stosownie do przepisów art. 40 ust. 6 pkt 3 ustawy – str. 48, 52, 54, 57, 60 - 61 protokołu.

3.3.3. Zgłoszenie właściwemu organowi nadzoru budowlanego budowy 12 przydomowych oczyszczalni – już po zakończeniu ich budowy oraz niezgłoszenie wykonywania robót budowlanych polegających na modernizacji dróg gminnych w miejscowości Łózki. Wykonywanie robót budowlanych przy realizacji zadania pn. „Rozbudowa Domu Ludowego w Szachach” bez uzyskania pozwolenia na budowę.

Roboty budowlane rozpoczynać na podstawie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę, zgodnie z przepisami art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.).

Budowy, dla których nie jest wymagane uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę, zgłaszać właściwemu organowi nadzoru budowlanego przed terminem zamierzonego rozpoczęcia robót budowlanych, stosownie do przepisów art. 30 ust. 1 pkt. 1 i ust. 5 w związku z art. 29 ust.1 pkt 3 i ust. 2 pkt. 12 tej ustawy. Do wykonywania robót budowlanych przystępować, jeżeli w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia właściwy organ nie wniesie, w drodze decyzji, sprzeciwu i nie później niż po upływie 2 lat od określonego w zgłoszeniu terminu ich rozpoczęcia, stosownie do przepisów art. 30 ust. 5 tej ustawy – str. 50 - 51 i 63 protokołu.

3.3.4. Ustalenie wartości zamówienia pn. „Przebudowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 813 na odcinku od km 12+516 do km 13+557 w miejscowości Drelów etap I od km 12+922 do km 13+557” – bez uwzględnienia wartości materiałów przekazanych do

realizacji zamówienia przez Województwo Lubelskie (współinwestora), co nie miało jednak wpływu na wybór procedur postępowania.

Przy obliczaniu wartości zamówienia na roboty budowlane uwzględniać wartość dostaw związanych z wykonywaniem robót budowlanych oddanych przez zamawiającego do dyspozycji wykonawcy, stosownie do przepisów art. 33 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych – str. 54 protokołu.

3.3.5 Dokonanie zmian postanowień umowy pn. „Rozbudowa istniejącego Domu Ludowego z przeznaczeniem na Dom Rękodziela Ludowego w Zahajkach” w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, polegających na zmianie terminu wykonania zamówienia (pierwotny okres realizacji zamówienia wynosił około 3 miesiące, a aneksem do umowy zawartym 26 lutego 2010 r. wydłużono go o kolejne 3 miesiące) – w sytuacji, gdy zamawiający nie przewidział możliwości dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz nie określił jej warunków.

Nie dokonywać istotnych zmian postanowień zawartych umów o zamówienia publiczne, w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany, stosownie do przepisów art. 144 ust. 1 Prawa zamówień publicznych – str. 59 protokołu.

3.3.6 Niewezwanie wykonawców – którzy złożyli oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia pn. „Dowóz dzieci do szkół i placówek oświatowych na terenie gminy Drelów w roku szkolnym 2009/2010” – do uzupełnienia brakujących dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, tj. polisy lub innego dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej oraz referencji potwierdzających wykonanie co najmniej 2 usług transportowych – przewozu dzieci i osób, zbliżonych do zakresu i wartości usług objętych zamówieniem (co najmniej 150.000 zł).

Wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, lub którzy nie złożyli pełnomocnictw, albo którzy złożyli wymagane przez zamawiającego oświadczenia i dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1, zawierające błędy lub którzy złożyli wadliwe pełnomocnictwa – wzywać do ich złożenia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania, stosownie do

przepisów art. 26 ust. 3 powołanej ustawy.

Wykonawców, którzy nie wykazali spełniania warunków udziału w postępowaniu wykluczać z postępowania, uznając ich oferty za odrzucone, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 pkt 4 i ust. 4 ustawy – Prawo zamówień publicznych, unieważniając postępowanie, jeżeli nie złożono żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu, zgodnie z przepisami art. 93 ust. 1 pkt 1 tej ustawy – str. 61 - 62 protokołu.

4. W zakresie mienia komunalnego:

4.1. Niebieżące ujmowanie w 2010 r. w księgach rachunkowych operacji dotyczących przychodu środków trwałych uzyskanych w wyniku działalności inwestycyjnej.

Operacje gospodarcze dotyczące przychodu środków trwałych (w tym obiektów pochodzących z inwestycji) ujmować w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego, w którym nastąpiły, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 66, 67 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Drelów